

valóban kevés. Új szakember gárdát képezni az *IMS* feladataira ilyen rövid idő alatt nem is lehet és nem is érdemes, így csak a más területeken dolgozó időlegesen átirányított szakemberek tevékenységére számíthatunk. Ha ezt a létszámot a már meglévő, alkalmas szakembergárdából az *IMS* időtartamára kétszeresére vagy háromszorosára, vagyis 35–40 emberre emeljük és a kutatás intenzitását is fokozzuk, akkor méreteinkhez méltóan szerepelhetünk a nemzetközi együttműködésben. Ehhez az átirányításhoz azonban meg kell győzni az egyes *IMS* munkakörrel foglalkozó intézmények vezetőit a tervezett munkák helyességéről és hasznosságáról. A nemzetközi kapcsolatokat részben a *COSPAR* részben az *INTERKOZMOSZ*-on keresztül lehetne tartani.

Ha szem előtt tartjuk a „*ha rövid a kardod toldd meg egy lépéssel*” elvet, vagyis kutatóink önfeláldozó szorgalmas munkát végeznek, akkor az *IMS* három éve alatt feltételezhető, hogy egy-két általános érvényű jelentősebb elméleti eredményt és az ország területének ionosféra-magnetosféra szempontjából való jobb megismerését el tudjuk érni. Ez a teljesítmény arányos létszámunk és területi helyzetünkhöz képest és ha teljesítmény-fokozással egy-egy komolyabb önálló, új eredményt is sikerülne elérni, akkor nemzetközi szinten valóban méltóan képviselnénk hazánkat. Ehhez a munkához kívánok sok eredményt, sikert és szerencsét – mert minden kutatáshoz az is kell – az előadónak és az *IMS* munkáival foglalkozó magyar szakembereknek a következő három évre.

Könyvszemle

Lakatos Sándor: (szerkesztő): Áramlásvizsgálatok kutakban. Az MGE kiadványa, belső használatra: litográfát kiadvány, 256 oldal, 100 szöveggötiző ábrával és számos táblázattal, kemény kötésben, 1975. Budapest.

A tekintélyes nagyságú, szép kiállítású kötet az MGE által 1975 tavaszán rendezett második hidraulikai tárgyú tanfolyam előadásait tartalmazza. Míg az előző tanfolyam a földalatti hidraulika általános törvényszerűségeivel foglalkozott, ennek tárgya: a kutakban történő áramlásvizsgálat volt. Egy harmadik tervezett tanfolyam a földtani áramlásokat fogja tárgyalni, érte ezalatt a földalatti, emberi beavatkozás nélküli, természetes folyadék- és gázáramlásokat, a migrációt.

Stegana Lajos bevezető, és az egyes előadásokat is méltató cikke után a kötet tartalma a következő:

Vincze Tamás: Kútban történő egy- és többfázisú áramlások törvényszerűségei (9–57. oldal).

Török János: Víz-gáz rendszerek PVT jellemzői. Rövid áttekintés (58–91 oldal).

Kassai Lajos: A nyomásemelkedés jellemzői határolt, többréteges, keresztáramlás nélküli telepekben (92–115 oldal).

Megyei Mihály: A nyomásemelkedési görbék zavaró utánáramlás kiküszöbölésének lehetősége (116–137 oldal).

Szegedi András: Kútvizsgálatok turbinás áramlásmérővel (138–155 oldal).

Lakatos Sándor: Áramlásmérések termelő és visszasajtoló kutakban (156–185 oldal).

K. Lehnert (NDK): Áramlási folyamatok vizsgálata fúrólukákban, különös tekintettel az áramlásmérők alkalmazására (186–203 oldal).

Pápay József: Kutakban és kutak körül történő hőáramlások elmélete. Termelőtechnikai feladatok. Termoszelvényszámítások és kúthőmérsékletmérések szempontjai (204–255 oldal).

A tanfolyamon két külföldi előadó szerepelt: *K. Lehnert* (NDK) és *S. P. Noik* (Schlumberger LTD, Páris). A kiadvány Lehnert előadásának fordítását is tartalmazza, Noik előadását azonban, – melynek tárgya a termelő fúrásokban végzett mérések interpretációja volt, és melyben újabb Schlumberger műszereket, így pl. nyomásgradiens-mérést is bemutatott – nem közölhettük.

A hatalmas anyagot tetszetős alakban nyújtó kiadvány jól számol be a tanfolyamról és bizonyosan hasznosan forgatható az érdeklődő szakemberek által. A kötetből korlátozott számú példány rendelkezésre áll az Egyesület Titkárságánál 455,- Ft-os önköltségi áron vásárolható meg.

T. G.